

SZÉCHENYI

2020



Európai Unió



NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

TERÜLETI TERVEZÉS A 2014-2020 PROGRAMOZÁSI IDŐSZAKBAN

RÁKOSSY BALÁZS

*Európai Unió Források Felhasználásáért
Felelős Államtitkár*

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

A TERÜLETI OPERATÍV PROGRAMOK A 2014-2020 PROGRAMOZÁSI IDŐSZAKBAN

- I. Új eljárásrendi elemek a területi operatív programokban
 1. Előzmények és alapelvek
 2. Integrált területi programok
 3. Területi kiválasztási rendszer
- II. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) felépítése
- III. Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) felépítése
- IV. Végrehajtás menetrendje

TOP ÉS VEKOP STRATÉGIAI CÉLJA

Nemzeti elköteleződés: források **60%-át gazdaságfejlesztésre** szükséges fordítani → A területi operatív programok ezen gazdaságélénkítő csomag részét képezik.

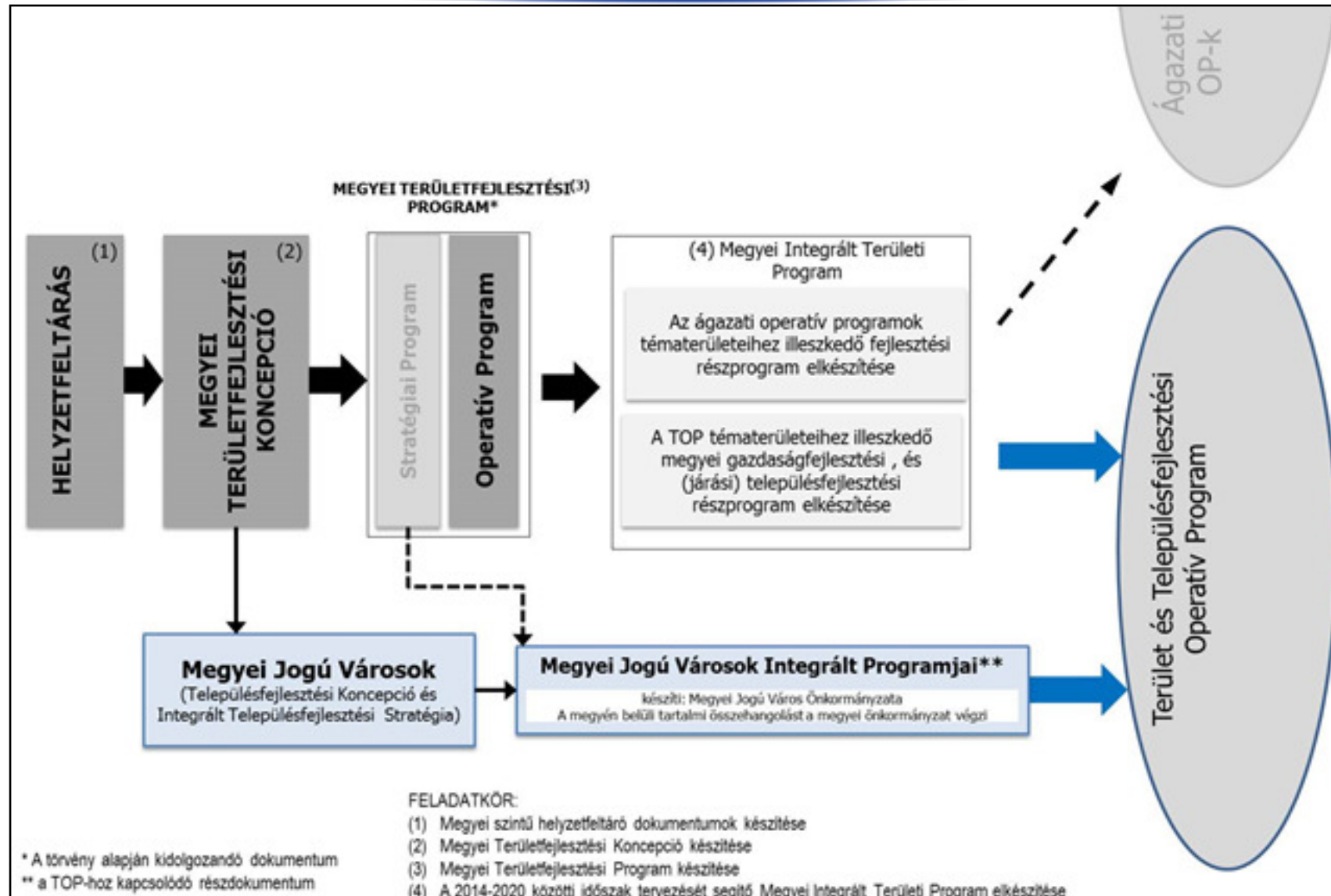
- ✓ Munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása
 - ✓ Leszakadó térségek fejlesztése, társadalmi-gazdasági potenciáljuk kibontakoztatása
 - ✓ Népeség megtartása
 - ✓ Társadalmi együttműködés segítése

ELŐZMÉNYEK

A területi operatív programok tervezését meghatározó tapasztalatok, stratégiai irányok:

- ✓ **Pályázóbarát OP struktúra:** Operatív programok számának csökkentése → a korábbi hét darab operatív program helyett kettő támogat területi fejlesztéseket
- ✓ **Igény alapú fejlesztés:** a beruházások keresleti alapon valósuljanak meg, ne a pályázati piac kínálatára reagáljanak → területi alapú tervezés
- ✓ **Integráltság:** olyan rendszer kiépítése szükséges, amely lehetőséget biztosít a fejlesztések összehangolására - „ad hoc pályázás” hátrányainak csökkentése → program alapú végrehajtás
- ✓ **Pályázói terhek / holtteher veszteség csökkentése:** költséges projektelőkészítés mérséklése, felesleges beruházások ne történjenek a nem nyertes projektekbe → korai projektkiválasztás

TERÜLETI TERVEZÉS FOLYAMATA



ÚJ ELJÁRÁSRENDI ELEMEL ALAPELVEI „BOTTOM-UP” TERVEZÉS

Stratégiai szint:

- ✓ Megyei területfejlesztési programok elkészítése
- ✓ Megyei jogú városi ITS-ek felülvizsgálata



Operatív szint:

- ✓ Integrált területi programok készítése (megyék, megyei jogú városok, Budapest főváros)

További tervezési feladatok:

- ✓ Járásszékhely-városok ITS-nek elkészítése (BM közreműködésével)

ÚJ ELJÁRÁSRENDI ELEM EK ALAPELVEI „BOTTOM-UP” VÉGREHAJTÁS

„Bottom-up” logika megjelenítése a **végrehajtásban is**



- Integrált Területi Beruházás (ITI / ITB) helyett olyan eljárásrend biztosítása, amely garantálja a **területi alapú és helyi fejlesztési igényekre épülő forrásfelhasználást**, ugyanakkor mentesít az ITB eszköz kötöttségeitől
 - **Integrált Területi Programok** → MJV-k, megyék és Budapest főváros hajtják végre
 - **Területi Kiválasztási Rendszer** → új eljárásrendi elem, új logika bevezetése az ágazati fejlesztésekhez képest
- CLLD eszköz használata a TOP-ban (is)

ÚJ ELJÁRÁSRENDI ELEMELVEI KEDVEZMÉNYEZETTI OLDAL

- **Projektkiválasztás:** keresleti oldal vizsgálata → fejlesztési igények korai szakaszában kerüljenek meghozatalra a támogatói döntések
 - A projektkiválasztás kritériuma a **fejlesztési igény és a valós szükséglet** legyen, ne az előkészítettség
 - Költséges projektelőkészítést az intézményrendszer minél korábban **finanszírozza meg** (a TOP első sorban önkormányzati fejlesztéseket támogat!)
 - **Mentorált projektfejlesztés** biztosítása: a jó adottságokkal rendelkező projektötletek kapjanak szakmai támogatást a szakmailag megfelelő megvalósításhoz



Projektötletek befogadása

TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI RENDSZER (TKR)

- Alaplogika: A területi operatív programok esetében a megyék, megyei jogú városok és a főváros az **integrált területi programjaikon (ITP) keresztül** valósítják meg az **OP célokat**.



- Új eljárásrend szükségessége a területi operatív programokban



- A területi programok adott intézkedései végrehajtásához ún. **területi kiválasztási rendszer** eljárásrend került bevezetésre, amelyhez a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet egyedi intézkedéseket rendelt.

TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI RENDSZER (TKR) TERÜLETI SZEREPLŐK SZEREPE

A **területi szereplő mint új elem** megjelenése a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletben:

- Összeállítja az **integrált területi programot** és a **területi kiválasztási kritériumokat**, kezdeményezi azok módosítását
- Véleményezi az irányító hatóság által megküldött **felhívást** és megadja a **területi szempontú értékelési szempontokat**
- **Adatot szolgáltat** az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához
- **Végrehajtja** az integrált területi programot

Tervezési jogkörbe utalt források rögzítése:

- **TOP:** 1702/2014. (XII. 3.) Korm. Határozat
- **VEKOP:** 1707/2014. (XII. 3.) Korm. Határozat



TERÜLETIKIVÁLASZTÁSI RENDSZER (TKR) INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMOK (ITP)

- A megyei és megyei jogú városi önkormányzatok és a főváros integrált területi programokat (**ITP**) dolgoznak ki az indikatív, tervezési keretük terhére
 - Az ITP olyan dokumentum, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló TOP forráskeretek felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését támasztja alá.
- **TOP** esetén az integrált területi programok lefedik a teljes operatív programot (kivéve CLLD)
- **VEKOP** esetén összesen négy intézkedésre terveznek a területi szereplők

TERÜLETIKIVÁLASZTÁSI RENDSZER (TKR) INTEGRÁLT TERÜLETIPROGRAMOK

- A területi szereplők elkészítették az **Integrált Területi Programokat** 2015. május 11-ig
- Az **ITP-eket 2015. nyarán az NFK elfogadta:**
 - VEKOP: 1472/2015. (VII. 15.) Korm. Határozat
 - TOP: 1562/2015. (VIII. 12.) Korm. határozat
- Az **NFK döntés** a következő ITP tartalmakat rögzíti:
 - az elfogadott ITP megnevezése,
 - az ITP-t végrehajtó területi szereplő megnevezése,
 - az ITP teljes 7 éves forráskerete,
 - az ITP-ben megtett indikátorvállalások,
 - az intézkedés, valamint tematikus célkitűzés szerinti forrásallokáció.

TERÜLETIKIVÁLASZTÁSI RENDSZER (TKR)

Megyék esetében:

- az IH felelős a területi szereplő és a szakpolitikai felelős bevonásával a felhívások elkészítéséért, a felhívásokra beérkező támogatási kérelmek befogadásáért és értékeléséért,
- az IH döntés-előkészítő bizottságot (DEB) hív össze → a megyei közgyűlés által delegált személy is tagja,
- egy projekt kizárólag akkor támogatható, ha **az IH és a megye által delegált tag is támogatja** azt,
- a támogatási kérelmekről a DEB javaslatát figyelembe véve az IH vezetője dönt.

TOP MJV-k esetében:

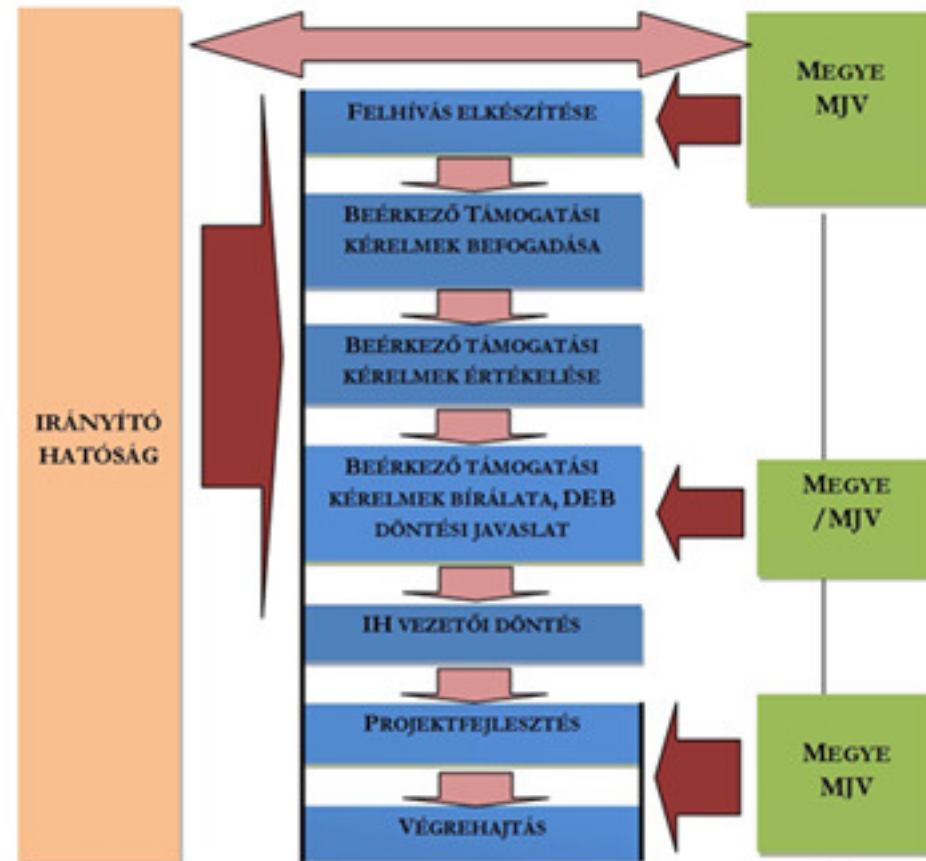
- 1301/2013/EU rendelet (ERFA rendelet) 7. cikk szerinti fenntartható városfejlesztés rendelkezései alapján speciális eljárásrendi lépések
- TOP-on belül 6. prioritás elkülönítetten tartalmazza az MJV-k fejlesztéseit



AZ ITP VÉGREHAJTÁSA

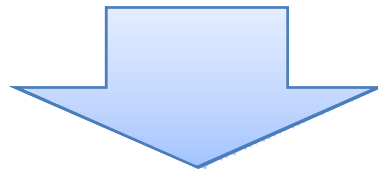
A területi szereplő feladatai

- Jogszabály által meghatározott feladatok:
 - összeállítja az integrált területi programot és kezdeményezheti annak módosítását,
 - véleményezi az irányító hatóság által megküldött felhívást,
 - adatot szolgáltat az irányító hatóság részére a többéves nemzeti keret és az éves fejlesztési keret összeállításához,
 - végrehajtja az integrált területi programot
- Végrehajtói feladatkör:
 - közreműködés a felhívások elkészítésében,
 - részvétel az értékelés és a döntési javaslat elkészítésének folyamatában,
 - a végrehajtás nyomon követése,
 - a forrásfelhasználás nyomon követése



ÚJ ELJÁRÁSREND HOZZÁADOTT ÉRTÉKE

- ✓ ITP forrásallokáció → **Integrált fejlesztések**
- ✓ ITP forrásfelhasználási módok → **Térségspecifikus beavatkozások**
- ✓ ITP ütemezés → **Tervezhetőség, kiszámíthatóság**



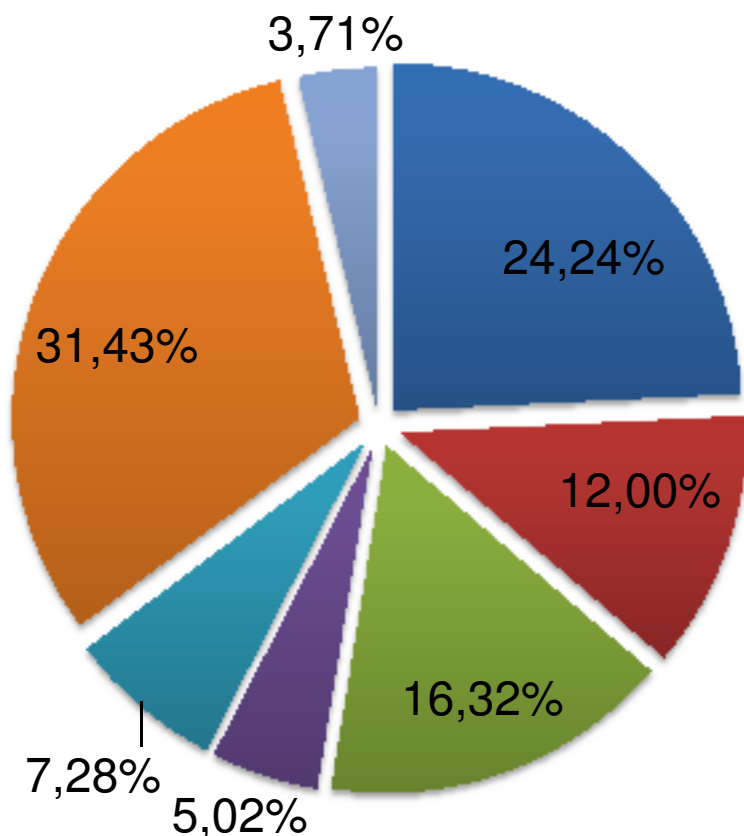
- ✓ **Hatékony beavatkozások, eredményes forrásfelhasználás**

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) felépítése



TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM (TOP) FELÉPÍTÉSE

TOP prioritások



- 1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére
- 2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés
- 3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken
- 4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése
- 5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés
- 6. Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban
- 7. CLLD

TOP intézkedések	EU támogatás (Mrd HUF)*	Teljes támogatási összeg (Mrd HUF)**
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	253,683	298,450
1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	97,201	114,354
1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	60,629	71,328
1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	43,457	51,126
1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	52,396	61,642
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	125,617	147,785
2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	125,617	147,785
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	170,838	200,986
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	63,984	75,276
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	106,854	125,710
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	52,504	61,769
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	18,283	21,510
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	14,526	17,089
4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	19,695	23,170
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	76,238	89,691
5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	56,331	66,271
5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	7,329	8,622
5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	12,578	14,798
6. Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban	328,986	387,042
6.1. Gazdaságfejlesztés	98,107	115,420
6.2. Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése	25,538	30,044
6.3. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó városfejlesztés	61,226	72,030
6.4. Fenntartható városi közlekedésfejlesztés	29,287	34,455
6.5. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	52,080	61,271
6.6. Városi közszolgáltatások fejlesztése	17,785	20,924
6.7. Leromlott városi területek rehabilitációja	7,805	9,182
6.8. Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatásfejlesztés	27,455	32,300
6.9. Társadalmi kohéziót célzó helyi programok	9,703	11,415
7. Községi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD)	43,362	45,644
7.1. Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése (ERFA)	29,026	30,554
7.2. Helyi közösségszervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva (ESZA)	14,336	15,090

*310,1 €/Ft árfolyamra korigálva

** Hazai társfinanszírozást is tartalmaz

TERÜLETI FORRÁSALLOKÁCIÓ A TOP-BAN

MEGYÉK SZERINTI BONTÁS

	Megye	Forrás (M Ft)
1.	Bács-Kiskun	63,23
2.	Baranya	38,02
3.	Békés	57,94
4.	Borsod-Abaúj-Zemplén	93,05
5.	Csongrád	29,19
6.	Fejér	32,10
7.	Győr-Moson-Sopron	23,35
8.	Hajdú-Bihar	49,62
9.	Heves	41,69
10.	Jász-Nagykun-Szolnok	53,78
11.	Komárom-Esztergom	25,94
12.	Nógrád	41,13
13.	Somogy	43,45
14.	Szabolcs-Szatmár-Bereg	89,28
15.	Tolna	27,55
16.	Vas	21,14
17.	Veszprém	45,17
18.	Zala	23,05



TERÜLETI FORRÁSALLOKÁCIÓ A TOP-BAN MJV-K SZERINTI BONTÁS

	Megyei jogú város	Forrás (Mrd Ft)
1.	Békéscsaba	13,23
2.	Debrecen	43,32
3.	Dunaújváros	7,43
4.	Eger	11,08
5.	Győr	21,60
6.	Hódmezővásárhely	9,48
7.	Kaposvár	14,75
8.	Kecskemét	23,11
9.	Miskolc	35,26
10.	Nagykanizsa	7,94
11.	Nyíregyháza	24,63
12.	Pécs	31,40
13.	Salgótarján	9,20
14.	Sopron	10,81
15.	Szeged	33,87
16.	Székesfehérvár	17,06
17.	Székszárd	6,86
18.	Szolnok	15,19
19.	Szombathely	14,53
20.	Tatabánya	13,17
21.	Veszprém	11,54
22.	Zalaegerszeg	11,20



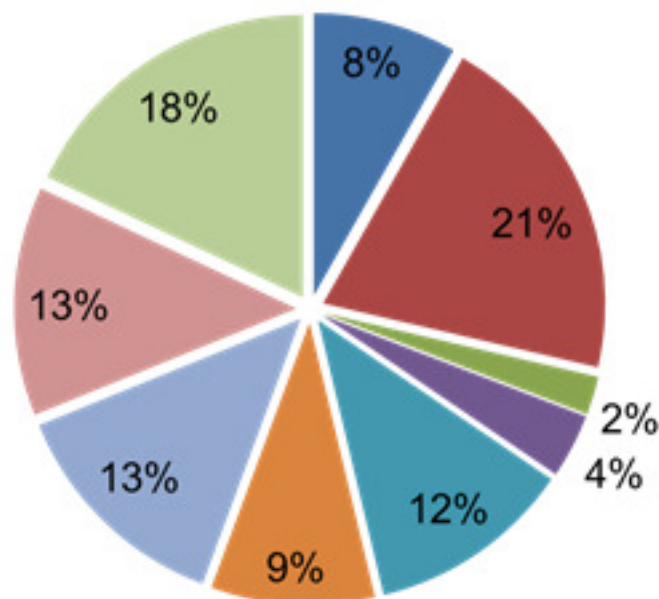
EU2020 CÉLOKHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

- 1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és innováció erősítése;
- 2) az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőségének, használatának és minőségének javítása;
- 3) a KKV-k, a mezőgazdasági és a halászati ágazatok versenyképességének javítása;
- 4) az **alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság** felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- 5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és -kezelés ügyének támogatása;
- 6) a **környezetvédelem** és az erőforrás-hatékonyság előmozdítása;
- 7) a **fenntartható közlekedés** előmozdítása és **kapacitáshiányok megszüntetése** a főbb hálózati infrastruktúrákban;
- 8) a **foglalkoztatás** előmozdítása és a **munkaerő mobilitásának** támogatása;
- 9) a **társadalmi befogadás** előmozdítása és a **szegénység** elleni küzdelem;
- 10) beruházások az oktatás, készségfejlesztés és élethosszig tartó tanulás területén;
- 11) az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.

Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) felépítése



VEKOP FEJLESZTÉSI IRÁNYAI FORRÁSFELOSZTÁS



- 1. Vállalkozások versenyképességének javítása
- 2. Kutatás, fejlesztés és technológiai innováció
- 3. Infokommunikációs fejlesztések
- 4. Turisztikai és természetvédelmi fejlesztések
- 5. Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása
- 6. Települési környezet és közszolgáltatás-fejlesztés
- 7. Társadalmi hozzáférést bővítő és humánerőforrás fejlesztést támogató programok
- 8. Foglalkoztathatóságot szolgáló programok
- 9. Közigazgatási és közszolgáltatási fejlesztések



VEKOP FEJLESZTÉSI IRÁNYAI FORRÁSFELOSZTÁS

VEKOP prioritás	Alap	TC	Ágazati OP / TKR	OP %	Teljes forrás (Mrd HUF)
1. Vállalkozások versenyképességének javítása	ERFA	3	GINOP / TKR	8,24%	23,7
2. Kutatás, fejlesztés és technológiai innováció	ERFA	1	GINOP	20,40%	58,7
3. Infokommunikációs fejlesztések	ERFA	2	GINOP	2,19%	6,3
4. Turisztikai és természetvédelmi fejlesztései	ERFA	6	GINOP / KEHOP	3,68%	10,6
5. Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása	ERFA	4	GINOP / TKR	11,75%	33,8
6. Települési környezet és közszolgáltatás-fejlesztés	ERFA	8; 9	EFOP / TKR	9,38%	27
7. Társadalmi hozzáférést bővítő és humánerőforrás fejlesztést támogató programok	ESZA	9; 10	EFOP	13,21%	38
8. Foglalkoztathatóságot szolgáló programok	ESZA	8; 10	GINOP	13,14%	37,8
9. Közigazgatási és közszolgáltatási fejlesztések	ESZA	11	KÖFOP	18%	51,8
					287,7

VEKOP FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

VEKOP részben területi szempontú operatív programként területi fejlesztéseket, részben ágazati fejlesztések megvalósulását támogató intézkedéseket tartalmaz.

➤ **Területileg decentralizált fejlesztések**

Területi szereplők megadott fejlesztési irányok mentén, indikatív tervezési forráskeretük terhére határozzák meg saját fejlesztési elképzeléseiket (ITP-k kidolgozása)

➤ **Ágazati fejlesztések megvalósítása**

A fejlesztési irányok kijelölése az érintett intézkedésekért felelős szaktárcák hatáskörébe tartozik

- Ágazati programok KMR beavatkozásai („tükörprogramok”)
- Országos hatású fejlesztések, melyek egész Magyarország területét lefedik, így arányosítva megjelennek a KMR területén is („országos fejlesztések KMR-lábai”)

VEKOP FEJLESZTÉSI IRÁNYAI FORRÁSFELOSZTÁS

A Kormány 1707/2014. (XII. 3.) Korm. határozata alapján a VEKOP tervezési jogkörbe utalt forrásainak megoszlása:

- Ágazati fejlesztések 87,07% (250,5 Mrd Ft)
- Területi fejlesztések 12,93% (37,2 Mrd Ft)
 - Budapest Főváros Önkormányzata 7,61% (21,9 Mrd Ft),
 - Pest Megye Önkormányzata 5,04% (14,5 Mrd Ft),
 - Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata 0,28% (0,8 Mrd Ft)

EU2020 CÉLOKHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

- 1) a **kutatás**, a technológiai **fejlesztés** és **innováció** erősítése;
- 2) az **információs és kommunikációs technológiák** hozzáférhetőségének, használatának és minőségének javítása;
- 3) a **KKV-k**, a mezőgazdasági és a halászati ágazatok **versenyképességének** javítása;
- 4) az **alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság** felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- 5) az **éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás**, a kockázat-megelőzés és -kezelés ügyének támogatása;
- 6) a **környezetvédelem** és az erőforrás-hatékonyság előmozdítása;
- 7) a **fenntartható közlekedés** előmozdítása és **kapacitáshiányok megszüntetése** a főbb hálózati infrastruktúrákban;
- 8) a **foglalkoztatás** előmozdítása és a **munkaerő mobilitásának** támogatása;
- 9) a **társadalmi befogadás** előmozdítása és a **szegénység** elleni küzdelem;
- 10) beruházások az **oktatás**, készségfejlesztés és élethosszig tartó tanulás területén;
- 11) az intézményi kapacitás javítása és **hatékony közigazgatás**.

TERVEZETT MENETREND

Operatív programok elfogadása	2015. február
ITP-k tervezése	2015. február – május
Végleges ITP-k benyújtása	2015. május 11.
Monitoring Bizottsági ülések – kiválasztási kritériumok elfogadása	2015. június
ITP-k elfogadása	2015. július
TOP és VEKOP területi felhívások egyeztetése a területi szereplőkkel	2015. július - augusztus
Éves fejlesztési keretek készítése	2015. szeptember
Első felhívások meghirdetése	várhatóan 2015. október



Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!